

Suomalaistaiteilijat ja yritykset yhdistivät voimansa Putinin ”Z”-propagandaa vastaan.

Z-kirjaimesta on tullut Putinin Ukrainaankohdistaman aggression symboli ja tärkeä osa Venäjän hallituksen sota-myönteistä propagandaa. Joukko suomalaisia taiteilijoita, luovan alan ammattilaisia ja yrityksiä ovat yhdistäneet voimansa rakentaakseen yhteisön, joka kumoaa tämän 2000-luvun hakaristin antamalla vihamieliselle ”Z”-symbolille uuden merkityksen.

Z-kirjaimesta on tullut Putinin sotapropagandan symboli. Alkujaan merkkiä nähtiin venäläisissä sota-ajoneuvoissa ja univormuissa. Sittenkin se on yleistynyt Putinin Ukrainan sotaa ”sankarilliseksi” brändäävänä logona. Merkkiä voidaan Venäjällä nähdä nyt laajasti myös siviilien, median ja yritysten käytössä.

Tuoreet kyselyt kertovat, että valitettavasti Putinin ja Venäjän hallituksen propagandakoneisto toimii. Tällä hetkellä iso osa venäläisistä oikeuttaa Ukrainan sodan. Oppositio on joko pelon keinoin hiljennetty, paennut maasta, vangittu tai ”kadonnut”.

”Z”-symboli näyttää olennaista osaa Putinin sota-myönteisen propagandan brändäyksessä. Tšekki on jo luokitellut sen hakaristiä vastaavaksi merkiksi. Kazakstan, Kirgisia, Latvia sekä useat muut maat ovat tehneet sen käytöstä laitonta Venäjän Ukrainaankohdistuvia sotatoimia tukevana symbolina.

Nyt joukko suomalaisia luovan alan ammattilaisia, artisteja, designereita, typografeja ja yrityksiä ovat yhdistäneet voimansa kumota sotaan ”Z”-brändin ennen kuin se ja sen edustama aggressiivinen viesti saavat yhä vahvempaa jalansijaa kulttuurissa – Venäjällä tai muualla maailmassa. Taiteilijat haluavat myös töidensä kautta tarjota kenelle tahansa keinon vastustaa Putinin sotatoimia sekä osoittaa tukeaan Ukrainalle.

Yksi viiva kääntää sotaan Z-symbolin merkityksen

Ylivedetyn Z-kirjaimen muoto on kautta historian edustanut positiivisia ja rauhanomaisia asioita. Se muistuttaa läheisesti Amerikan alkuperäiskansoihin kuuluvan Lakota-heimon symbolia. Lakota sana tarkoittaa ystäviä tai liittolaisia*. Tiimalasimainen muoto tunnetaan myös tasa-arvon ja tasapainon symbolina. Se edustaa myös taivasta ja maata (vrt. Ukrainan lippu) sekä luonnollisesti aikaa. Tiimalasi-muoto ympyrän keskellä on myös luonnon monimuotoisuuden suojeluun ja sukupuuton pysäyttämiseen tähtäävän Elokapi-liikkeen käytössä.

Virtuaalisessa www.counterstroke.one -galleriassa on nähtävillä laaja kirjo taiteilijoiden teoksia ja teoksin varustettuja pienyritysten tuotteita, joissa sotaan ”Z”-symbolia käsitellään uudella tavalla. Sivustolta löytyy myös ohjeet, kuinka yksityiset, yritykset ja brändit voivat liittyä Z:n kumoavaan visuaaliseen vastarintaan. Teoksia joiden tuotto ohjataan Ukrainaankuutaan NFT:inä myös osoitteessa <https://foundation.app/collection/csz>.

””Symboleilla ja visuaalisilla merkeillä on uskomaton psykologinen vaikutus ja voima. Etenkin jos annamme tyrannien ja diktaattorien omia ne valtansa työkaluiksi”, sanoo Ville Salervo, yksi hankkeen taiteilijoista.

”Kiistanalaiselle cancel-kulttuurille tämä lienee paras mahdollinen käyttötarkoitus – pyrkimys riisua diktaattori vaarallisista visuaalisista aseistaan ja estää myrkyllisen propagandan leviäminen. Tällainen vastaisku vaatii laajuutta ja momentumia ja siksi tarkoituksena on inspiroida luovuutta ja kulttuurisia vaikuttajia laajalti. Brändit kuten Zara tai Ziplock, kokonainen Z-sukupolvi tai vaikkapa Jay-Z tuskin kaihtavat tätä uudelleen-brändäyksen mahdollisuutta jos sen kohtaavat – tämä on mahdollisuus kaikille liittyä vastarintaan. Ainakin yhteen sellaiseen”, kertoo Steve Brown United Imaginationista, joka on yksi hankkeen organisoineista yrityksistä.

#counterstroke (suom. ’yliveto’) -nimeä kantavan projektin alta löytyy tällä hetkellä niin NFT-taideteoksia ja typografista muotoilua kuin erikoisoluita ja kierrätysmateriaalista valmistettuja paitoja. Teosten ja tuotteiden tuotot ohjataan mm. Ukraine Crypto Donationin tilille sekä muille organisaatioille, jotka toteuttavat avustustoimintaa Ukrainassa. Kaikki osallistuneet tahot ovat sitoutuneet tekemään lahjoituksen Ukrainaankuutaan ja/tai inspiroimaan teostensa avulla yksityishenkilöitä, yrityksiä, organisaatioita ja brändejä ilmaisemaan vastarintaa Ukrainassa tapahtuville ihmisoikeusrikkomuksille ja sotarikoksille.

Mukana olevat yritykset, taiteilijat, työt ja liittymisohjeet löytyvät osoitteesta www.counterstroke.one.

* <https://symbolsage.com/lakota-symbol-meaning/>

Lisätietoja:

Jyrki Poutanen

counterstroke@unitedimagination.fi

+358 50 408 5554